

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Olsztyn, 17 kwietnia 2026 r.

PS-VI.431.2.3.2026.AB

Szanowny Pan

Marcin Chilicki

Dyrektor

Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń

Caritas Diecezji Ełckiej

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1

ul. Wojska Polskiego 45A/1

19-300 Ełk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Ełku, ul. Wojska Polskiego 45A/1, 19-300 Ełk. W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli Jednostką kierował pan Marcin Chilicki, który stanowisko Dyrektora Jednostki objął z dniem 01.01.2007 r.

Kontrolę doraźną w trybie uproszczonym przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista, kierująca zespołem pracowników, legitymacja służbowa nr 30/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista, legitymacja służbowa nr 32/2016, wydana przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego,

na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr WK-I.0030.177.2026 z dnia 26 lutego 2026 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: Kontrolę rozpoczęto w dniu 02 marca 2026 r. r. i zakończono w dniu 06 marca 2026 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 19.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: Przestrzeganie wybranych praw dziecka, w związku z powziętymi informacjami dotyczącymi nieprawidłowości w placówce, wskazanymi w korespondencji Rzecznika Praw Dziecka z 17 lutego 2026 r.;
- okres objęty kontrolą: od 1 czerwca 2024 r. (tj. od zakończenia ostatniej kontroli w Placówce) do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49 ze zm.) – dalej jako ustawa wrispz, m.in. w świetle przepisu art. 122a ustawy wrispz oraz:

- Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526),

- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2026 poz. 236) – zwanej dalej KRiO,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 poz. 395 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Jednostki kontrolowanej w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami**.

USTALENIA KONTROLI:

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ PO-W nr 1/ Jednostka - co oznacza: Dom Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Ełku,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 w Ełku, pana Marcina Chilickiego,
3. Statut - co oznacza: *Statut Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1*, zatwierdzony przez Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej w dniu 23 października 2014 r.,
4. Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3* z dnia 01 września 2021 r., zaakceptowany przez Dyrektora Placówki i Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej,
5. Zasady - co oznacza: *Wewnętrzne Zasady Funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej*, wprowadzone przez Dyrektora Zarządzeniem nr 03/2023 z dnia 04 kwietnia 2023 r.,
6. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
7. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
8. diagnoza/ diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
9. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wriospz oraz § 15 rozporządzenia,
10. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
11. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 - 138 ustawy wriospz,
12. ocena/ okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wriospz,
13. kieszonkowe – co oznacza: kwotę pieniężną do własnego dysponowania określoną w Rozporządzeniu,
14. Zeszyt Główny – co oznacza: zeszyt prowadzony w Placówce, w którym opisywany jest przez wychowawców pełniących dyżur przebieg codziennej pracy opiekuńczo-wychowawczej,

15. pismo/korespondencja RPD - co oznacza: pismo Rzecznika Praw Dziecka z 17 lutego 2026 r., skierowane do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, wskazujące na nieprawidłowości w Placówce,
16. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji (w tym dokumentów powstałych przed 01 czerwca 2024 r., a mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą), informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora oraz Kierownika Placówki (upoważnionego przez Dyrektora do udzielania wszelkich wyjaśnień w toku kontroli doraźnej /**akta kontroli str. 1/**), rozmowy przeprowadzone z wychowankami i wychowawcami, a także oględziny pomieszczeń PO-W nr 1. Ponadto uwzględniono informacje z protokołu z kontroli przeprowadzonej w Jednostce 19 lutego 2026 r., sporządzonego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku, który został pozyskany podczas przeprowadzonych czynności kontrolnych w Powiatu Ełckim w dniach 17-19 marca 2026 r.

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Caritas Diecezji Ełckiej. Dysponuje łącznie 14 miejscami dla wychowanków, w tym 2 miejscami interwencyjnymi. Na dzień kontroli szczegółową organizację, zakres działania i funkcjonowania PO-W nr 1 określały:

- *Statut Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1*, zatwierdzony przez Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej w dniu 20 czerwca 2024 r. /**akta kontroli str. 2-3/**,
- *Regulamin Organizacyjny Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Ełku* z dnia 01 września 2021 r., zaakceptowany przez Dyrektora Placówki i Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej /**akta kontroli str. 4-19/**.

Kontrolujący stwierdzili, iż w § 56 pkt 4 Regulaminu ujęto zapis: „*kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci od 5 roku życia, której wysokość, nie niższą niż 1%, a nie wyższą niż 8 % kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala co miesiąc.....*” /**akta kontroli str. 15/**, który pozostaje w sprzeczności z obowiązującymi przepisami, bowiem w obecnym brzmieniu winno być „*... nie niższą niż 3% kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy wrispz...*”. Nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia, poza błędnie ujętymi zapisami w Regulaminie. Kwota kieszonkowego nie była bowiem niższa niż 45,51 zł.

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, realizowana była m.in. w oparciu o:

- *Program pracy opiekuńczo-wychowawczej ii profilaktycznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 Domu Św. Faustyny-Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku rok...* [tu wskazywano rok, którego dotyczy], opracowywany przez kierownika Jednostki i zatwierdzany przez Dyrektora /**akta kontroli str. 20-43/**,
- *Roczny Program Pracy Psychologiczno-Pedagogicznej*, opracowywany przez specjalistów (psychologa i pedagoga) na każdy rok kalendarzowy dla Placówki, oraz zatwierdzany przez Dyrektora /**akta kontroli str. 44-53/**,

- *Wewnętrzne Zasady Funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej*, wprowadzone przez Dyrektora Zarządzeniem nr 03/2023 z dnia 04 kwietnia 2023 r./**akta kontroli str. 54-73/**,
- Zarządzenia nr 04/2024 Dyrektora Domu św. Faustyny-Pomocna Dłoń w Ełku z dnia 08 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia *Standardów ochrony małoletnich* /**akta kontroli str. 74-106/**,
- Zarządzenie nr 06/2024 Dyrektora z dnia 29 listopada 2024 r. dotyczącego wprowadzenia planu posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz zespołów problemowych w 2025 r. /**akta kontroli str. 107-108 /**,
- Zarządzenie nr 07/2024 Dyrektora Domu św. Faustyny- Pomocna Dłoń w Ełku z dnia 30 grudnia 2024 r., w sprawie wprowadzenia *nowych zasad wypłaty kieszonkowego* /**akta kontroli str. 109-117/**,
- Zarządzenie nr 02/2025 Dyrektora z dnia 11 lutego 2025 r., w sprawie wprowadzenia nowego druku kontroli dotyczącego miesięcznej pracy wychowawców/**akta kontroli str. 118-120/**.
- Zarządzenie nr 03/2025 Dyrektora Domu św. Faustyny- Pomocna Dłoń w Ełku z dnia 16 maja 2025 r., wprowadzające nowe druki *Okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w instytucjonalnej pieczy zastępczej* oraz *Planu Pomocy Dziecku* /**akta kontroli str. 121-127/**,
- Zarządzenia nr 05/2025 Dyrektora z dnia 10 czerwca 2025 r., w sprawie kontroli dokumentacji /**akta kontroli str. 128/**,
- Zarządzenia nr 06/2025 Dyrektora Domu św. Faustyny- Pomocna Dłoń w Ełku z dnia 10 czerwca 2025 r., w sprawie dokonywania zakupów odzieżowych dla wychowanka oraz ich ewidencjonowania /**akta kontroli str. 129-132/**.

Kontrolujący zwrócili uwagę, iż kieszonkowe naliczane jest na podstawie punktów ujętych w druku pn. *Dobowa karta punktacyjna.*, w którym to uwzględniono punkty ujemne i dodatnie za określone zachowania dziecka. Punkty ujemne stanowią większość. Z uwagi na powyższe, w ocenie zespołu inspektorów konieczne jest przeanalizowanie ww. dokumentu i uwzględnienie w nim większej liczby zachowań pozytywnych, za które wychowanek może otrzymać punkty dodatnie, a tym samym zwiększyć wysokość kieszonkowego, co stanowiłoby pozytywne wzmocnienia wychowanków.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Ustalono, iż w okresie podlegającym kontroli, Jednostką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował również funkcję Dyrektora w pięciu pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Caritas Diecezji Ełckiej na zlecenie Powiatu Ełckiego. Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym /**akta kontroli str. 133-135/**, działania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce, w badanym okresie, wykonywało łącznie 12 pracowników, w tym:

- kierownik-wychowawca – 1 osoba w wymiarze 1 etatu,
- wychowawcy – 8 osób, łącznie: 6 etatów w pełnym wymiarze czasu pracy, oraz 1 wychowawca w ramach umowy zlecenia,
- pomoc wychowawcy/opiekunka dziecięca - w wymiarze 1 etatu,
- pedagog - w wymiarze 1 etatu,

- psycholog - w wymiarze 1 etatu.

Pedagog i psycholog oraz pomoc wychowawcy/opiekunka dziecięca (w ramach wskazanych etatów) świadczyli także pracę w pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Caritas Diecezji Ełckiej.

Zważywszy, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2 w Ełku w dniach 25-28 października 2021 r., a także Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 w Ełku w dniach 15-17 kwietnia 2024 r. weryfikowano dokumentację osobową Dyrektora, pedagoga, psychologa, pomocy wychowawcy/opiekunki dziecięcej oraz kierownika-wychowawcy (poz. 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12 i 13 w Wykazie kadry) odstąpiono od ponownego sprawdzania ich kwalifikacji oraz spełniania przez nich wymogów. Stwierdzono wówczas, iż ww. osoby spełniają wymagania nałożone przepisami ustawy wripsz w powyższym zakresie.

Analizie poddano natomiast dokumentację osobową 4, dotąd niesprawdzonych wychowawców (poz. nr 6, 7, 8, 9 w Wykazie kadry). Stwierdzono, że ww. osoby posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wripsz. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowało się oświadczenie, potwierdzające spełnianie przez nie także wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Jednostka dysponuje wydrukami z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, potwierdzającymi iż ww. osoby, w nim nie figurują, a tym samym spełniają wymóg określony w art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wripsz. Ustalono także, iż posiadały one aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz.

3. Dane dotyczące wychowanków

Analiza Wykazu dzieci, stanowiącego **akta kontroli str. 136-140** wykazała, iż na dzień kontroli w Jednostce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 14 wychowanków. Nie przebywało w niej żadne dziecko na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wripsz. Stwierdzono, iż w dacie kontroli 2 wychowanków przebywało w mow, 1 osoba natomiast w szpitalu.

Zgodnie z przepisami art. 95 ust. 1 ustawy wripsz, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie w placówce dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało 1 dziecko poniżej 10 roku,

które zostało rozdzielone z rodzeństwem oraz 1 wychowanka, ujęta w Wykazie dzieci pod poz. 9, którą także rozdzielono z rodzeństwem. Dyrektor wyjaśnił, iż „[Dane dziecka w Wykazie dzieci pod poz. 6] *został umieszczony w instytucjonalnej pieczy zastępczej z powodu braku miejsc w rodzicielstwie zastępczym i konieczności zapewnienia właściwych warunków opiekuńczo-wychowawczych.* [Dane ww. dziecka] *doskonale znał środowisko placówki, ponieważ już wcześniej w niej przebywał*” /akta kontroli str. 141-142/. Za pobytem w Placówce przemawiają także względy zdrowotne Odnosząc się do kwestii rozdzielania rodzeństw, Dyrektor poinformował, iż „.....

.....”. Wskazał przy tym, iż wychowankom umożliwia się kontakt osobisty lub telefoniczny. Poinformował także, że wychowanka ujęta w Wykazie dzieci pod poz. 9 miała możliwość zamieszkania w tej samej Placówce co, ale nie wyraziła na to zgody /akta kontroli str. 141-142/..

4. Przestrzeganie w Jednostce wybranych praw dziecka

W celu ustalenia i oceny stanu przestrzegania praw dziecka, mających związek z sygnałami zawartymi w korespondencji RPD, w ramach postępowania kontrolnego 02 marca 2026 r. przeprowadzono rozmowy kierowane z 11 wychowankami obecnymi w Placówce, którzy wyrazili na to zgodę, dotyczące przestrzegania wybranych praw dziecka. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 143-191.**

Kontrolujący poddali analizie dokumentację 4 wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 5, 6, 9 i 14 w zakresie weryfikacji przez Placówkę zadań objętych przedmiotem kontroli /akta kontroli str. 136-140/.

a) Prawo do wyrażania opinii - rozumiane jako prawo do poszanowania podmiotowości dziecka poprzez branie pod uwagę jego zdania w sprawach, które go dotyczą oraz istnienia wypracowanych zasad uczestnictwa dzieci w podejmowaniu ważnych dla nich decyzji.

Przepisy art. 4a ustawy wrispz wskazują, iż podmioty realizujące zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, mają obowiązek go wysłuchać, jeśli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Ponadto w myśl § 15 ust. 2 rozporządzenia wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, opracowując plan pomocy, zobowiązany jest do uwzględnienia zdania dziecka (stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka).

Z pozyskanych w toku kontroli informacji wynika, że wychowankowie Placówki mają prawo do wyrażania swoich opinii w sprawach, które ich dotyczą. Mogą też zgłaszać swoje prośby, uwagi, opinie np. do wychowawców pracujących w Jednostce, czy też bezpośrednio do wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka, który chociażby uwzględnia zdanie dziecka przy opracowywaniu planu pomocy dziecku. Potwierdzeniem zapoznania wychowanka z jego planem jest widniejący na nim własnoręczny podpis dziecka / akta kontroli str. 421-451/.

Ponadto w badanej dokumentacji wychowanków, w arkuszach ocen z posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, znajdowały się podpisy wychowanków, potwierdzające, iż zapoznali się oni z ich treścią. Stwierdzono, iż dokumentacja prowadzona w Placówce potwierdza realizację obowiązku wysłuchania dziecka przy dokonywaniu oceny jego sytuacji / **akta kontroli str. 538-569**/.

Większość dzieci podczas rozmów z zespołem inspektorów podało, iż może swobodnie wyrażać własne poglądy oraz opinie w sprawach, które ich dotyczą. Jeden z wychowanków wskazał, że nie zawsze. Ponadto 9 dzieci poinformowało, iż brane jest pod uwagę zdanie wychowanków w sprawach, które ich dotyczą. Niemniej 1 z wychowanków wskazał, iż nie jest brane pod uwagę jego zdanie w kwestii urlopowania, drugi natomiast stwierdził, że nie zawsze (wskazał tu na kwestię zmiany pokoju i niepoinformowania go o tym). Szerzej tą problematykę opisano w punkcie 6 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

b) Prawo do poszanowania prywatności - rozumiane jako prawo poszanowania tajemnicy korespondencji, posiadania własnych pamiątek i osobistych przedmiotów oraz zachowania przez pracowników placówki tajemnicy związanej z osobistymi informacjami przekazanymi przez dziecko, z wyłączeniem przypadków uzyskania informacji o naruszeniu prawa, zagrożeniu zdrowia lub życia, jak również prawo do poszanowania intymności dziecka, w tym zapewnienia możliwości zamykania pomieszczeń przeznaczonych do czynności higienicznych i fizjologicznych.

Ustalono, że wychowankowie mogą posiadać własność prywatną (telefony, tablety, sprzęt rtv, zdjęcia, pamiątki, itp.), co potwierdzili w rozmowach z kontrolującymi. Ponadto wskazali, że ich rzeczy osobiste, prywatna korespondencja np. sms-y, e-maile, nie były kontrolowane przez pracowników PO-W nr 1. Informacje o posiadanych przez wychowanków wartościowych przedmiotach zawierane są w dokumencie pn. *Karta przedmiotów własnych wychowanka*. Wychowankowie zapytani, czy ich rzeczy osobiste były pod ich nieobecność i bez ich zgody przenoszone do innych pokoi, w 9 przypadkach stwierdzili, iż nie, natomiast 2 dzieci poinformowało, że tak. Kwestię tą szczegółowo opisano w punkcie 6 niniejszego wystąpienia. Wszyscy wychowankowie poinformowali, że nie dochodzi do omawiania bądź komentowania przez wychowawców czy Dyrektora ich sytuacji rodzinnej bądź prawnej w miejscach przypadkowych przez nieuprawnione osoby.

Dzieci potwierdziły również, iż mogą swobodnie korzystać z toalet i łazienek, w sposób zapewniający im intymność. Wskazały, iż ani wychowawcy, ani też inni pracownicy Jednostki, nie wchodzi do łazienki, czy też toalety, kiedy wychowankowie z niej korzystają. Drzwi do tych pomieszczeń posiadają stosowne zabezpieczenia, co potwierdziły oględziny Placówki podczas przeprowadzanych czynności kontrolnych. Wychowankowie poinformowali, iż co do zasady wychowawcy i inni pracownicy Jednostki pukają przed wejściem do ich pokoju, 1 wskazał, że nie zawsze, a 1 natomiast, że nie. Z uwagi na powyższe kontrolujący rekomendują przypomnienie osobom pracującym z dziećmi o konieczności poszanowaniu ich prywatności i pukaniu do drzwi, przed wejściem do ich pokoju.

c) Prawo do informacji - rozumiane jako prawo dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze jego dobro.

Wszyscy wychowankowie podczas rozmów z kontrolującymi potwierdzili, że znane są im ich prawa, obowiązki oraz zasady panujące w Placówce. Wychowankowie potwierdzali zapoznanie się z Zasadami własnymi podpisami /**akta kontroli str. 192-193**/. Wskazali, iż Jednostka zapewnia im dostęp do informacji, dzięki którym mogą się rozwijać, poszukiwać wskazówek, porad i odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Żadne z dzieci w rozmowach z zespołem inspektorów nie wniosło uwag w przedmiotowym zakresie.

d) Prawo do regularnych kontaktów z rodziną - rozumiane jako prawo do regularnych kontaktów z członkami rodziny, w tym przede wszystkim z rodzicami - na terenie Placówki, w miejscach zamieszkania członków rodziny, jak i w sposób pośredni - poprzez kontakt telefoniczny lub elektroniczny, w tym przede wszystkim w dni wolne od nauki szkolnej oraz w trakcie ferii i wakacji, chyba, że sąd postanowi inaczej.

W Placówce umożliwia się wychowankom utrzymanie kontaktów z rodziną/osobami bliskimi. Rodzice, członkowie rodzin oraz osoby bliskie dziecku mogą odwiedzać je w Placówce, zgodnie z ustalonymi zasadami. Kontrolowana Jednostka umożliwia także wychowankom kontakt telefoniczny z rodzinami i osobami bliskimi. Wychowankowie urlopowani są do domów rodzinnych w dni wolne od nauki szkolnej, w tym: ferie, wakacje, święta. Dyrektor wskazał, że *„urlopowania wychowanków odbywają się wyłącznie za zgodą sądu. Każdorazowo kwestia możliwości oraz zasadności udzielenia urlopowania do wskazanej osoby jest uprzednio omawiana podczas posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny aktualnej sytuacji dziecka, gdzie analizowane są wszystkie okoliczności mające znaczenie dla dobra małoletniego”* /**akta kontroli str. 194-195**/. Ustalono, iż osoby przejmujące opiekę nad dzieckiem podczas urlopowania, podpisują oświadczenie, w których wskazują miejsce pobytu dziecka, a także informacje, iż na okres pobytu zapewnią bezpieczeństwo i wszelkie warunki do prawidłowego rozwoju / **akta kontroli str. 196-242**/.

Kontakty dzieci z rodzinami odnotowywane były w kartach pobytu, w obszarze: opis relacji dziecka z rodzicami i innymi bliskimi mu osobami.

Podczas rozmów z kontrolującymi 10 wychowanków poinformowało, że nigdy nikt z pracowników nie ograniczał im kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi. Niemniej 1 wskazał, iż taka sytuacja miała miejsce. Ponadto, mimo, iż 1 wychowanek stwierdził, iż nie ogranicza mu się kontaktów, poinformował, że „.....”.

Kwestię tą, w przypadku tych 2 wychowanków, szczegółowo opisano w punkcie 6 wystąpienia pokontrolnego.

e) Prawo do życia bez przemocy – rozumiane jako prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdą, zaniedbaniem lub złym traktowaniem, zarówno ze strony rówieśników, jak i dorosłych, stosowaniem wobec dziecka pozytywnej dyscypliny oraz prawo do pomocy w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami miały dostęp zarówno na terenie placówki, jak i poza nią.

Podczas rozmów z kontrolującymi wszyscy wychowankowie zaprzeczyli, aby wychowawcy stosowali wobec nich przemoc fizyczną bądź używali w ich obecności wulgarnych słów. Jednogłośnie zaprzeczyli również, aby kiedykolwiek wychowawcy nie zareagowali w sytuacji bójk pomiędzy wychowankami. Wychowanków zapytano również, czy czują się bezpiecznie w Placówce – wszyscy wskazali, że tak.

W trakcie rozmów wychowankowie poinformowali, że wiedzą, za co mogą być w Placówce nagrodzeni, a za co ukarani. Zespół kontrolujących zwrócił się do wychowanków z pytaniem, czy zdarzyło się, że w ramach kary nie otrzymali kieszonkowego, wszyscy zaprzeczyli aby takie sytuacje miały miejsce. Niemniej jeden z wychowanków poinformował, że nie wszyscy wychowawcy traktują dzieci równo, wskazał tu na sytuację otrzymywania punktów dodatnich za przyniesienie obiadów. W związku z powyższym kontrolujący poddali analizie *Dobowe karty punktacyjne*, obowiązujące w Jednostce, na podstawie których wychowankom obliczana jest wysokość kieszonkowego **/akta kontroli str. 243-246/**. Kontrolujący mieli możliwość zapytania o powyższą kwestię 2 wychowawców, z których jeden wskazał, iż nie przyznaje dodatkowych punktów, drugi zaś poinformował, iż przyznaje wychowankom punkty dodatnie, bowiem traktuje to jako angażowanie się w pracę na rzecz grupy **/akta kontroli str. 580-583/**. Trudno było zespołowi inspektorów stwierdzić czy takie sytuacje miały miejsce czy też nie, bowiem przedstawiono ww. karty tylko z 4 dni marca. Nie było możliwości weryfikacji, gdyż zgodnie z poczynionymi ustaleniami, ulegają one zniszczeniu, kiedy wychowankowie otrzymają już kieszonkowe. W ocenie kontrolujących *Dobowe karty punktacyjne* należałoby przechowywać, bowiem stanowią one podstawę do wyliczenia kieszonkowego dla wychowanków, na co w bieżącym instruktażu wskazano Dyrektorowi Jednostki. Zespół inspektorów wskazał ponadto na zasadność ponownego omówienia z wychowankami i wychowawcami kwestii zasad otrzymywania punktów zarówno dodatnich jak i ujemnych, mających wpływ na wysokość przyznawania kieszonkowego.

Wychowankowie zapytani, w jaki sposób wychowawcy pomagają rozwiązywać spory/kłótnie między nimi, wskazywali na rozmowę. Ponadto poproszeni o wskazanie w jaki sposób rozwiązywane są spory/konflikty między wychowawcą a wychowankiem w 4 przypadkach wskazali, że nie było takiej sytuacji, zaś w 7, że sami między sobą rozmawiają.

Kontrolujący w celu weryfikacji przestrzegania praw dziecka przeanalizowali wpisy ujmowane w *Zeszytach Głównych*. Z analizy wpisu z dnia 05.11.2025 r. wynikało, iż wychowawca nagrywał telefonem wychowanka ujętego w Wykazie Dzieci pod poz. 6.: „.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... **"/akta kontroli str. 260/**.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

..... **/akta kontroli str. 300-301/**.

.....
.....
.....
.....
..... **/akta kontroli str. 302-319/**.

..... /akta kontroli str. 281/ .

...../akta kontroli str. 265/

..... /akta kontroli str. 300-
301/.

Natomiast 1 wychowanek poinformował, że zakazano mu treningów-boks oraz tatuowania, co szczegółowo opisano w punkcie 6 niniejszego wystąpienia.

g) Prawo do pomocy specjalistycznej – rozumiane jako prawo do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w radzeniu sobie z emocjami własnymi i innych osób, a także łagodzenia skutków separacji z rodziną.

Z Wykazu kadry wynika, że pomocy specjalistycznej wychowankom Placówki udzielał psycholog oraz pedagog, każdy zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy **/akta kontroli str. 133-135/**. Specjaliści pracowali w następujących godzinach:

- psycholog- poniedziałek – czwartek 8.00 – 16.00, piątek – 9.00-17.00 **/akta kontroli str. 366/**,
- pedagog - poniedziałek 14.30-19.30, wtorek 7.30-10.30, 13.30-18.30, środa 13.30-18.30, czwartek 7.30, 13.30-18.00, sobota 8.30-16.30 [zgodnie z aktami kontroli doraźnej str. 142-144, przeprowadzonej w Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 6 w Bajtkowie].

Ustalono, że w myśl § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia pedagog i psycholog sporządzali karty udziału w zajęciach dzieciom, które obejmowali swoim wsparciem **/akta kontroli str. 368, 376, 385, 387, 393, 395-399, 402, 408/**.

Ponadto, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, dla każdego wychowanka, którego dokumentację analizowano, psycholog oraz pedagog prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych **/akta kontroli str./**.

Dokumentacja prowadzona przez specjalistów odzwierciedlała m.in. prowadzoną pracę wychowawczą w Placówce oraz realizację przez Jednostkę działań w zakresie objęcia dzieci wsparciem specjalistycznym.

Z przedłożonego Wykazu dzieci, stanowiącego akta kontroli **136-140** wynika, iż 9 wychowanków korzystało ze wsparcia specjalistów w Placówce, 1 wychowanek korzystała ze wsparcia specjalistów na terenie mow, 2 wychowanków odmówiło współpracy z pedagogiem i psychologiem. Ustalono, iż 1 z dzieci nie korzysta ze wsparcia na terenie Placówki, ale korzysta ze wsparcia na terenie szkoły, do której uczęszcza.

Podczas rozmów z kontrolującymi 10 wychowanków poinformowało, że może liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w Placówce, w tym 1 poinformował, że nie korzysta. Ponadto zapytani czy korzystają z pomocy psychologa 4 wskazało, że tak, 7 zaś - nie, uzasadniając to tym, iż nie chcą/bądź nie potrzebują. Analogicznie odpowiedzieli w zakresie korzystania z pomocy pedagoga. Wychowawcy, z którymi została przeprowadzona ankieta, potwierdzili, iż wychowankowie mogą korzystać ze wsparcia psychologa.

Zespół inspektorów zapytał wychowanków, czy jest ktoś, do kogo mogą się zwrócić, porozmawiać o swoich sprawach osobistych. W odpowiedzi wskazywali na wychowawców, członków rodziny. Zapytani na czyje wsparcie mogą liczyć w Placówce, wskazywali ww. osoby oraz wychowanków. Wychowankowie nie zgłosili żadnych uwag w zakresie udzielanej im pomocy specjalistycznej.

Niemniej, w ocenie kontrolujących, należałoby zweryfikować godziny pracy psychologa i jego dostępność dla dzieci. Większość czasu pracy psychologa przypada bowiem w czasie, gdy dzieci przebywają w szkole co stanowi utrudnienie lub nawet uniemożliwia pracę indywidualną z wychowankami. Zdaniem kontrolujących liczba godzin i czas pracy psychologa powinny być dostosowane do potrzeb dzieci, które wracają do Placówki w godzinach popołudniowych.

Wychowanków zapytano również, czy:

- mogą liczyć na wsparcie Dyrektora - 5 wskazało, że tak, 2 – nie wiedziało, 1 – poinformował, że nie było takiej potrzeby, 3 natomiast, że nie (w tym 2 z nich wskazało, iż).
- jest jakaś sprawa czy problem, o którym chciałbyś/chciałabyś dodatkowo powiedzieć, 7 wychowanków wskazało, że nie, 4 natomiast, że tak (kwestie te dotyczyły:).

5. Pozostałe ustalenia dotyczące pracy opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej w Placówce

Z informacji przedłożonej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 414**, wynika, iż w Placówce prowadzi się następującą dokumentację w zakresie prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej, odzwierciedlającą podejmowane w Jednostce działania:

- księgę ewidencji wychowanków,
- zeszyty: dyżurów, wydawania leków, wyjść wychowanków, interwencji – zgłoszenia na policję samowolnego oddalenia się wychowanka,
- jadłospisy,
- protokoły zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Ponadto dla każdego wychowanka prowadzi się:

- plan pomocy dziecku,
- kartę pobytu dziecka,
- kartę udziału w zajęciach specjalistycznych,
- arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych,
- kartę potrzeb materialnych,
- kartę odzieżową,
- kartę przedmiotów własnych.

Kontrolujący poddali analizie dokumentację 4 wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 5, 6, 9 i 14 /**akta kontroli str. 136-140**/.

Główne zadania w zakresie prowadzonej w Placówce pracy opiekuńczo-wychowawczej uwzględniano m.in. w *Programie pracy opiekuńczo-wychowawczej i profilaktycznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 Domu Św. Faustyny-Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej w Ełku rok* [tu wskazywano rok, którego dotyczy], opracowywanym przez kierownika Jednostki i zatwierdzanym przez Dyrektora /**akta kontroli str. 20-43**/.

Ustalono, iż każdy z wychowanków posiadał diagnozę psychofizyczną, zgodnie z zapisami § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż diagnoza psychofizyczna była sporządzana przez pedagoga i psychologa, co do zasady niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki. Zawierały wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia /przykład **akta kontroli str. 415-419**/.

Stwierdzono, że każde z dzieci, których dokumentację weryfikowano, posiadało plan pomocy opracowywany na pół roku. Po upływie tego okresu, dokonywano jego modyfikacji i opracowywano plan pomocy na kolejny okres, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 421-451/**. Na planach znajdował się podpis wychowawcy oraz podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4 a ustawy wrispsz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu.

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka, jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ponadto przepisy § 15 ust. 3 pkt 2 powyższego aktu prawnego stanowią, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający: powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia. Wszystkie plany wychowanków, których dokumentację analizowano, miały wyznaczony cel główny. Ustalono, iż w przypadku planów pomocy Wychowanek ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 3 opracowanych 01.09.2024 r. oraz 01.03.2025 r. **/akta kontroli str. 421-423/** nie wyodrębniono celów długoterminowych i krótkoterminowych, stosownie do § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Dyrektor wyjaśnił, że „Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w planie pomocy dziecku określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe. Spójnik „i” to część mowy, która łączy zdania lub ich części. Określając relację między nimi, spójnik może spajać lub przeciwstawiać sobie zestawione elementy. W tym kontekście spójnik najprawdopodobniej rozdziela części zdania ponieważ w pkt 2) rozporządzenia wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Celom tym z natury rzeczy nie można przypisać krótkoterminowości. Zatem sformułowane „cele” należy rozumieć jako odrębną część zdania od działań długo i krótkoterminowych” **/akta kontroli str. 453-454/**. Określenie w planie pomocy celów i działań zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych, jest istotne dla efektywnego planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej, bowiem warunkują one prawidłową realizację dalszych działań opiekuńczo-wychowawczych. Z uwagi na fakt, iż powyższe stanowiło jednostkowy przypadek, a w pozostałych planach, elementy, o których mowa powyżej były uwzględniane, odstąpiono od formułowania w tym zakresie zaleceń.

Wskazać należy, iż plan pomocy zgodnie z § 15 ust. 4 rozporządzenia opracowywany jest m.in. na podstawie analizy potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz rozwoju edukacyjnego dziecka. Analiza planów wykazała, że nie zawsze określano w nich cele i działania odnoszące się do wszystkich ww. obszarów:

- I dziecko (poz. nr 3 w Wykazie dzieci) – brak w sferze opiekuńczej – plan pomocy z 01.09.2024 r., 01.03.2025 r., 01.09.2025 r., 01.03.2026 r., w sferze rozwojowej w planie pomocy z 01.09.2024 r., 01.09.2025 r., 01.03.2026 r., w sferze rodzinnej - we wszystkich ww. planach **/akta kontroli str. 421-428/**,
- II dziecko (poz. nr 6 w Wykazie dzieci) – brak w sferze opiekuńczej i rozwojowej w planach z 01.10.2025 r., 01.03.2026 r. **/akta kontroli str. 429-432/**,

- III dziecko (poz. nr 9 w Wykazie dzieci) – brak w sferze opiekuńczej i rozwojowej dotyczy wszystkich planów z 24.03.2025 r., 01.09.2025 r., 01.03.2026 r. **/akta kontroli str. 433-435/**,
- IV dziecko (poz. nr 14 w Wykazie dzieci) – brak w sferze opiekuńczej i rozwojowej – dotyczy planów z 01.03.2024 r., 01.09.2024 r., 01.03.2025, 01.09.2025 r., 01.03.2026 r. **/akta kontroli str.440-452/**.

Dyrektor Jednostki w pisemnych wyjaśnieniach poinformował, że „zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w planie pomocy dziecku: określa się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Ustawodawca nie wspomina o konieczności uwzględniania innych składowych planu. Dodatkowe formy pracy ujęte w planie wynikają z preferencji wychowawcy. Przepisy prawa w tym zakresie pozostawiają swobodę specjalście” **/akta kontroli str.457-458/**. Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora, bowiem działania w tym zakresie były realizowane i ujmowane w karcie pobytu. Niemniej wskazać należy, iż w planach obowiązujących w dacie kontroli uwzględniono sferę rodzinną, zdrowotną, emocjonalno-społeczną, edukacyjną oraz inną. Nie wskazano natomiast sfery opiekuńczej i rozwojowej. Sfera emocjonalna natomiast została połączona ze społeczną. W ocenie kontrolujących obszar radzenia sobie z emocjami a także uwzględnienie działań w zakresie rozwojowym, czy opiekuńczym jest jednym z istotniejszych w przypadku dzieci, które z uwagi na deprivację ich potrzeb, przejawiają w tych sferach wiele trudności, a co za tym idzie, wymagają też szeregu oddziaływań w tym zakresie. W ramach bieżącego instruktażu zespół inspektorów wskazał na zasadność szczegółowej analizy w zakresie potrzeb wychowanków w sferach, o których mowa w rozporządzeniu, oraz planowania w tym zakresie celów i działań.

Przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wrispsz wskazują, iż praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.

Analiza planów pomocy wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 5 (plan z 01.09.2024 r., 01.09.2025 r. i 01.03.2026 r. **/akta kontroli str. 421-428/**), pod poz. 6 (plan pomocy z 01.10.2025 r. i 01.03.2026 r. **/akta kontroli str. 429-432/**, pod poz. 16 (plan pomocy z 01.03.2024 r., 01.09.2024 r., 01.09.2025 r. **/akta kontroli str. 440-450/**), iż brak było na nich potwierdzenia spełniania powyższego wymogu. Dyrektor wyjaśnił, „że w okresie objętym kontrolą dla rodzin omawianych wychowanków nie został wyznaczony asystent rodziny właściwy do współpracy przy opracowaniu oraz zatwierdzaniu planów pomocy dziecku. Wychowawcy telefonicznie kontaktowali się z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w sprawie podpisania planów pomocy dziecku, osoby odpowiedzialne za organizację pracy z rodziną poinformowały, że w najbliższych dniach pojawia się w placówce w celu zapoznania się z planami pomocy dziecka oraz złożenia wymaganych podpisów. Niestety nie zawsze dokonali swoich zobowiązań, co umknęło uwadze wychowawcy” **/akta kontroli str. 450-456/**. Ustalono, iż w dokumentacji znajdowały się informacje, że władza rodzicielska rodzicom wychowanka pod poz. 5 została zawieszona, natomiast w przypadku wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 6 – w karcie pobytu znajdowały się informacje, iż matka nie współpracuje z asystentem rodziny, ani też nie korzysta z pomocy ośrodka pomocy społecznej.

W ocenie kontrolujących, jeśli podjęto działania w zakresie nawiązania współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej, to informacje w tym zakresie winny zostać ujęte w dokumentacji wychowanków. Przyczyną nieprawidłowości był niewłaściwie przyjęty sposób realizacji ww. zadania.

Analiza planów wychowanków wykazała, iż nie zawsze uwzględniano w nich rozwój pasji i zainteresowań. Dyrektor poproszony o wskazanie przyczyn wyjaśnił, że *„Wychowawcy kierujący procesem wychowawczym [dane dzieci] opracowując plan pomocy dziecku uwzględnili okoliczności oraz możliwości realizacji planu w określonym czasie. Wychowawca kierując się swoim subiektywnym odczuciem oraz posiadaną wiedzą określa cele oraz działania wychowawcze uwzględniając najpilniejsze potrzeby dziecka (ocena wychowawcy). Nie wszystkie potrzeby wyszczególnione w rozporządzeniu ujmuje i zapisuje w planie pomocy. Zwłaszcza, że ustawodawca nie nakazuje tego wprost. W § 15 ust. 4 ustawodawca wskazuje na dokumenty jakimi winien kierować się wychowawca przy tworzeniu planu pomocy. Plan pomocy dziecku opracowywany jest między innymi na podstawie analizy sytuacji dziecka dokonywanej przez wychowawcę przy wyznaczaniu działań krótko i długoterminowych. W § 15 ust. 3 minister jasno wskazał co zawiera plan pomocy dziecku, tj. „cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia.” /akta kontroli str. 453-454/.* W ocenie kontrolujących zapisy dotyczące rozwoju pasji i zainteresowań dziecka winny znaleźć odzwierciedlenie w jego planach pomocy, zważywszy, iż jest to podstawowy dokument ukierunkowujący pracę z dzieckiem w Placówce. Niemniej wskazać należy, iż w planach obowiązujących w dacie kontroli uwzględniono sferę rodzinną, zdrowotną, emocjonalno-społeczną, edukacyjną oraz inną. Nie wyodrębniono natomiast oddzielnej sfery emocjonalnej i rozwojowej. W ocenie kontrolujących obszar radzenia sobie z emocjami a także uwzględnienie działań w zakresie rozwojowym, jest jednym z istotniejszych w przypadku dzieci, które z uwagi na deprivację ich potrzeb, przejawiają w tych sferach wiele trudności, a co za tym idzie, wymagają też szeregu oddziaływań w tym zakresie. Powyższe, w ramach instruktażu omówiono z Dyrektorem PO-W nr 1.

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce prowadzi się kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co miesiąc. Ustalono, iż w Jednostce, każdemu z wychowanków, których dokumentację badano, sporządzano karty pobytu, zawierające elementy określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia. Analiza kart wykazała, że były uzupełniane nie rzadziej niż co miesiąc, a zawierane w nich informacje potwierdzały realizację działań ujętych w planach pomocy /akta kontroli str. 302-319, 459-537/.

W PO-W nr 1, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące. Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbywały się terminowo, tj. nie rzadziej niż co pół roku. W arkuszach zawierających okresowe oceny wychowanków Placówki ujęto wszystkie elementy wskazane w art. 136 ustawy wrispz /akta kontroli str. 538-569/.

6. Ustalenia zespołu kontrolnego dotyczące uwag w zakresie funkcjonowania Placówki zawartych w piśmie skierowanym do Rzecznika Praw Dziecka

Celem wyjaśnienia kwestii, poruszonych w piśmie Rzecznika Praw Dziecka, które wpłynęło do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie 17 lutego 2026 r., poza rozmowami z dziećmi, których wyniki opisano w punkcie 4 niniejszego wystąpienia, kontrolujący przeprowadzili również ankietę z 5 wychowawcami. Przeprowadzono także rozmowy z 2 wychowawcami kierującymi procesem wychowawczym dzieci, których dotyczyły wskazane w korespondencji RPD sygnały, a ich wyjaśnienia przyjęto do protokołu. Zgromadzony materiał stanowi **akta kontroli str. 570-583**.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Jednostce, zespół inspektorów ustalił, iż kwestie ujęte w piśmie Rzecznika Praw Dziecka, o którym mowa powyżej, zgłoszone zostały przez dwóch wychowanków Placówki, którzy sami o tym poinformowali kontrolujących.

Dyrektora poproszono o udzielenie informacji, czy w okresie od 01 czerwca 2024 r. do dnia kontroli wychowankowie składali ustne lub pisemne skargi/uwagi dotyczące funkcjonowania Placówki. W pisemnych wyjaśnieniach wskazał, że

..... /akta kontroli str. 584-585/.

Zgłoszone w toku kontroli uwagi wychowanków oraz sygnały ujęte w piśmie RPD dotyczyły:

- **ograniczania wychowankom możliwości rozwijania pasji i zainteresowań poprzez zakazywanie im wykonywania na terenie Placówki związanych z nimi czynności.**

Rozmowy kontrolujących z wychowankami, jak i wychowawcami, co do zasady potwierdziły, iż wychowankowie mogą rozwijać w Placówce swoje pasje i zainteresowania.

..... /akta kontroli str. 586-587/. Powyższe w wyjaśnieniach przyjętych do protokołu potwierdził także wychowawca dziecka, kierujący jego procesem wychowawczym, który poinformował

...../akta kontroli str. 580-581/.

..... /akta kontroli str. 580-581/.

- ograniczania możliwości urlopowania małoletnich, pomimo braku ku temu podstaw faktycznych lub prawnych

Dyrektora poproszono o wyjaśnienie na jakich zasadach i jak często wychowankowie ujęci w Wykazie dzieci pod poz. 5 i 14 są urlopowani

..... /akta kontroli str. 588-589/.

..... /akta kontroli str. 590/.

...../akta kontroli str. 591/.

..... /akta kontroli str. 287/.

..... /akta kontroli str.
248/.....

...../akta kontroli str. 594-595/.....

..... / akta kontroli str. 211, 248/.

..... /akta kontroli str. 596./.

..... /akta kontroli str.
597-598/.

...../akta kontroli str. 459-
537/.....

- dokonania w okresie wakacyjnym 2025 r. przeniesienia rzeczy osobistych wychowanków do innych pokoi, pod nieobecność wychowanków i bez ich zgody

..... /akta kontroli str. 599-600/.

..... /akta kontroli str. 327, 339/.

..... /akta kontroli
str. 617-618/

..... /akta kontroli str. 619-620/.

- **stosowanie przez Dyrektora Placówki negatywnych komunikatów dotyczących wychowanków**

Kontrolujący zapytali także wychowawców, czy byli świadkami, aby Dyrektor Placówki w sposób negatywny wyrażał się o wychowankach. Wszyscy jednogłośnie wskazali, iż nie byli świadkami takiej sytuacji. Ponadto, poinformowali, iż wychowankowie nie zgłaszali im takich sytuacji.

W związku z powyższym analiza zgromadzonego materiału nie potwierdziła zaistnienia takiej sytuacji, na którą wskazano w piśmie Rzecznika Praw Dziecka.

7. Pozostałe ustalenia

W dniu 02 marca 2026 r. kontrolujący przeprowadzili oględziny pomieszczeń Placówki. Protokół z poczynionych ustaleń, stanowią **akta kontroli str. 621-622**

Stwierdzono, że Placówka znajduje się w budynku, przy ul. Wojska Polskiego 45A/1 i składa się z:

- 6 pokoi mieszkalnych, w tym 4 2-osobowych oraz 2 3-osobowych - zamieszkałych przez 14 dzieci,
- pomieszczenia, w którym przechowywana jest dokumentacja,
- salonu stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażonego w sofę, komody, telewizor, stół z krzesłami i kącik komputerowy,
- kuchni (wyposażonej w meble oraz sprzęt AGD oraz stół z krzesłami), gdzie zapewniono odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz miejsce do wspólnego przygotowywania i spożywania posiłków,
- pralni – w której znajdują się 2 pralki i suszarka elektryczna, oraz miejsce do suszenia odzieży,
- 2 łazienek – jednej z 1 toaletą, 1 umywalką i 1 prysznicem, a drugiej natomiast z toaletą, 2 umywalkami i 2 prysznicami, w których umożliwiono wychowankom korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie, w tym przebywający w mow, mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki.

Pomieszczenia Placówki są czyste i posiadają domowy charakter. Dostosowane są do potrzeb wychowanków. Pokoje mieszkalne są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia dzieciom swobodne korzystanie z wyposażenia.

Podczas przeprowadzania oględzin Placówki, stwierdzono, że ściany w korytarzu oraz w jednym z pokoi wychowanków są zabrudzone i wymagają odmalowania. Kierownik Placówki poinformował, iż planowane jest malowanie tych pomieszczeń w okresie wakacyjnym. Ponadto ustalono, iż w sierpniu 2025 r. odmalowane zostały pozostałe pokoje dzieci.

Kontrolowana Jednostka posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

UWAGI I WNIOSKI

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami stwierdzić należy, że wszystkie dzieci co do zasady pozytywnie oceniły opiekę sprawowaną przez wychowawców. Placówka, poza stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom.

Z uwagi na zgłoszone sygnały przez wychowanków rekomenduje się ponowną analizę panujących zasad w Jednostce i szczegółowe ich omówienie z podopiecznymi, szczególnie w zakresie urlopowania, nagradzania/wyciągania konsekwencji. W ocenie kontrolujących zasadnym wydaje się organizowanie cyklicznych spotkań grupowych podczas których

wychowankowie będą mogli wypowiedzieć się w zakresie spraw, które ich dotyczą i umożliwi się im wspólne wypracowanie określonych reguł funkcjonowania.

Wychowankowie pieczy zastępczej wymagają szczególnej uwagi, często są nieufni, zmagają się z zaburzeniami emocji. Proces wychowawczy jest zawsze długotrwały i wymaga zapewnienia wychowankom poczucia bezpieczeństwa, służenia im radą i pomocą w każdej sytuacji. Kiedy sytuacje trudne kumulują się w Placówce, konsekwencją stałego napięcia emocjonalnego mogą być nie tylko nieadekwatne, wybuchowe reakcje dzieci, ale także wypalenie zawodowe wychowawców. Z uwagi na powyższe rekomenduje się zorganizowanie wychowawcom szkolenia, mającego na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych m.in. w zakresie rozpoznawania indywidualnych potrzeb dziecka, umiejętności rozpoznawania oraz radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi, stosowania metod pracy z dzieckiem, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

Dzieci trafiające do pieczy zastępczej wymagają odpowiedniej opieki terapeutycznej, głównie psychologicznej. Stanowią one szczególną kategorię małoletnich z uwagi na deprivację ich potrzeb w środowisku rodzinnym, odrzucenie, zaniedbanie i krzywdzenie w dzieciństwie. W związku z powyższym w ocenie zespołu kontrolnego zasadnym jest zwiększenie dostępności dziecio do psychologa w godzinach popołudniowych. Jest to bowiem szczególny czas, który pokazuje chociażby jak funkcjonują dzieci w sytuacji przeciążenia, wymagający zazwyczaj interwencji specjalistów. Wychodzenie naprzeciw potrzebom wychowanków, praca w środowisku im znanym, tj. w Placówce, obserwacja ich funkcjonowania umożliwia dobranie metod adekwatnych do potrzeb dzieci.

W celu zminimalizowania ryzyka powstania uchybień i nieprawidłowości w realizacji zadań, należy wdrożyć instruktaż udzielony w toku kontroli, w bieżącą pracę Jednostki.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wrispz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Dokonać zmian w Regulaminie Organizacyjnym Domu Św. Faustyny-Pomocna Dłoń Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 poprzez zaktualizowanie zapisów dotyczących kwoty do własnego dysponowania przez dziecko do obowiązujących przepisów prawnych.**
- 2. Działania wobec dziecka podejmować z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.**
- 3. Zaprzestać stosowania metod w formie nagrywania wychowanków.**
- 4. Zaprzestać stosowania konsekwencji grupowych oraz wyciągania kilku konsekwencji za jedno przewinienie dziecka.**
- 5. Niezwłocznie podejmować działania związane z udzieleniem dziecku pomocy specjalistycznej w formie wizyty u psychiatry, w tym z wykorzystaniem form pomocy poza systemem NFZ, jeśli tego wymaga.**
- 6. Plan pomocy dziecku, w myśl art. 100 ust. 1 ustawy wrispz, opracowywać i realizować we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku, gdy rodzinie dziecka nie został**

przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem realizującym pracę z rodziną.

7. Podjąć działania dotyczące wypracowania wspólnych zasad urlopowania wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 5 i 16, dostosowanych do ich aktualnego trybu nauki.
8. Wzmocnić nadzór wewnętrzny nad prowadzeniem i dokumentowaniem pracy opiekuńczo-

POUCZENIE:

Stosownie do art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Kierownik kontrolowanej jednostki może w każdym czasie wycofać złożone do wystąpienia pokontrolnego zastrzeżenia. Wycofane zastrzeżenia pozostawia się bez rozpatrzenia.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Zespół kontrolujących:

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Stefanowska - główny specjalista